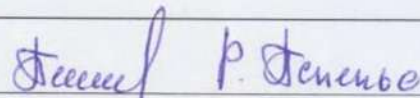

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С.З.Гжицького

Факультет ветеринарної гігієни, екології та права
Кафедра фізичного виховання, спорту і здоров'я

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету ветеринарної гігієни,
екології та права

(прізвище та ініціали, підпис)

« 25 » 06 2021 року

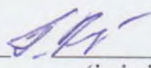
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА АДАПТИВНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) (назва освітнього рівня)
галузь знань	01 «Освіта педагогіка» (назва галузі знань)
спеціальність	017 – «Фізична культура і спорт» (назва спеціальності)
освітня програма	Фізична культура і спорт (назва)
вид дисципліни	обов'язкова (обов'язкова / за вибором)

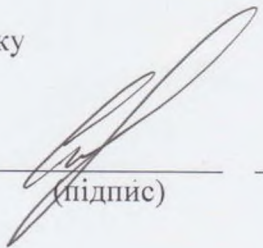
Робоча програма навчальної дисципліни
«Теорія та методика адаптивної фізичної культури» для здобувачів вищої освіти
(назва)
першого рівня (бакалавр) спеціальності 017 – «Фізична культура і спорт»
(освітній рівень) (код та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Фізична культура і спорт

Укладач
доцент кафедри фізичного виховання спорту і здоров'я, к.п.н. Г.І. Шутка
(посада, науковий ступінь та вчене звання) (ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
фізичного виховання спорту і здоров'я
(назва кафедри)

протокол № 12 від «21» серпня 2021 року

завідувач кафедри
фізичного виховання спорту і здоров'я
(назва кафедри)

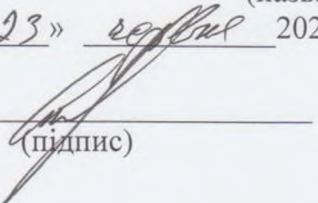

(підпис)

Семенів Б.С.
(прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією
спеціальності 017 – «Фізична культура і спорт»
(назва спеціальності)

протокол № 6 від «23» серпня 2021 року

Голова НМКС

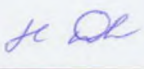

(підпис)

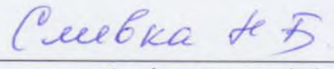
(прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної ради
факультету ветеринарної гігієни, екології та права
(назва факультету)

протокол № 8 від «24» 06 2021 року

Голова НМРФ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету

протокол № 3 від «25» 06 2021 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи	42	14
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	14	6
• практичні заняття, год.	28	8
• лабораторні заняття, год.		
• семінарські заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи	48	76
Форма контролю	залік	

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

для денної форми здобуття освіти – 41,7%;

для заочної форми здобуття освіти – 9,3%.

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є принципи, методи та методичні прийоми навчання рухових дій на заняттях адаптивною фізичною культурою.

Метою навчальної дисципліни здобувачів вищої освіти є узагальнення специфічних теоретико-методичних закономірностей фізичного виховання неповносправних осіб.

Вивчення навчальної дисципліни «Теорія та методика адаптивної фізичної культури» ґрунтується на таких навчальних дисциплінах: «педагогіка», «психологія», «фізіологія людини та фізіологічні основи фізичного виховання», «основи теорії та методики фізичного виховання».

Здобуті знання з «Теорії та методики адаптивної фізичної культури» є основою для вивчення наступних навчальних дисциплін: «спортивна медицина», «теоретико-методичні основи організації фізичного виховання різних груп населення».

2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, СК(ФК))

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей:

- загальні компетентності:

здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями (ЗК₁);

здатність працювати в команді (ЗК₄);

здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК₁₁);

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК₁₂);

- спеціальні (фахові) компетентності:

здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях (ФК₂);

здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують (ФК₄);

здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми (ФК₁₀);

здатність до безперервного професійного розвитку (ФК₁₄);

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег (ПРН₅);

демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення (ПРН₉);
обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту (ПРН₁₁);

застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (ПРН₂₁);

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						Заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Основи адаптивної фізичної культури												
Тема 1. Теорія та методика адаптивної фізичної культури, як наука та навчальна дисципліна.	12	2	4	-		6	14	2	2	-		10
Тема 2. Основи теорії та методики адаптивної фізичної культури.	12	2	4	-		6	14	2	2	-		10
Тема 3. Історія розвитку адаптивної фізичної культури.	12	2	4	-		6	14	2	2	-		10
Разом за розділом	36	6	12	-		18	42	6	6	-		30
Розділ 2. Принципи, функції, засоби та методи адаптивної фізичної культури												
Тема 4. Принципи, функції та засоби адаптивної фізичної культури.	12	2	4	-		6	12	-	2	-		10
Тема 5. Навчання рухових дій у адаптивній фізичній культурі	14	2	4	-		8	10	-	-	-		10
Разом за розділом	26	4	8	-		14	22	-	2	-		20
Розділ 3. Лікарсько-педагогічний контроль в адаптивній фізичній культурі												
Тема 6. Розвиток фізичних здібностей в адаптивній фізичній культурі .	14	2	4	-		8	14	-	-	-		14
Тем 7. Лікарсько-педагогічний контроль в адаптивній фізичній культурі.	14	2	4	-		8	12	-	-	-		12
Разом за розділом	28	4	8	-		16	26	-	-	-		26
УСЬОГО ГОДИН	90	14	28	-		48	90	6	8	-		76

3.2.Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
Розділ 1. Основи адаптивної фізичної культури			
1.	Тема 1. Теорія та методика адаптивної фізичної культури, як наука та навчальна дисципліна. Мета та завдання адаптивної фізичної культури. Зв'язок адаптивної фізичної культури з іншими науками та навчальними дисциплінами. Основні поняття адаптивної фізичної культури.	2	2
2.	Тема 2. Основи теорії та методики адаптивної фізичної культури. Провідні поняття. Характеристика національної системи адаптивної фізичної культури.	2	2
3	Тема 3. Історія розвитку адаптивної фізичної культури. Історія адаптивної фізичної культури в Україні. Соціальні функції адаптивної фізичної культури. Законодавчі та організаційні основи адаптивної фізичної культури.	2	2
Розділ 2. Принципи, функції, засоби та методи адаптивної фізичної культури			
4.	Тема 4. Принципи, функції та засоби адаптивної фізичної культури. Основні принципи адаптивної фізичної культури. Функції адаптивної фізичної культури. Засоби адаптивної фізичної культури.	2	
5.	Тема 5. Навчання рухових дій у адаптивній фізичній культурі. Методи навчання рухових дій. Етап початкового вивчення рухової дії. Етап поглибленого вивчення рухових дій. Етап вдосконалення рухової дії. Методичні принципи навчання рухових дій.	2	
Розділ 3. Лікарсько педагогічний контроль в адаптивній фізичній культурі			
6.	Тема 6. Розвиток фізичних здібностей в адаптивній фізичній культурі. Методи розвитку фізичних здібностей в адаптивній фізичній культурі. Методика розвитку витривалості, силових і швидкісних здібностей. Розвиток силових здібностей. Розвиток швидкісних здібностей. Розвиток витривалості. Розвиток гнучкості. Розвиток координаційних здібностей.	2	
7.	Тема 7. Лікарсько-педагогічний контроль в адаптивній фізичній культурі. Завдання лікарсько-педагогічного контролю. Методи контролю ефективності навчального процесу в адаптивній фізичній культурі. Самоконтроль в процесі занять адаптивним фізичним вихованням Профілактика травматизму в адаптивній фізичній культурі.	2	
Усього годин		14	6

3.3.Практичні заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
Розділ 1. Основи адаптивної фізичної культури			
1.	Тема 1. Теорія та методика адаптивної фізичної культури, як наука та навчальна дисципліна. Мета та завдання адаптивної фізичної культури.	4	2

	Зв'язок адаптивної фізичної культури з іншими науками та навчальними дисциплінами. Основні поняття адаптивної фізичної культури.		
2.	Тема 2. Основи теорії та методики адаптивної фізичної культури. Провідні поняття. Характеристика національної системи адаптивної фізичної культури.	4	2
3	Тема 3. Історія розвитку адаптивної фізичної культури. Історія адаптивної фізичної культури в Україні. Соціальні функції спорту інвалідів. Український центр фізичної культури інвалідів «Інваспорт». Громадські організації та їх роль в міжнародному спортивному русі людей з обмеженими спроможностями.	4	2
Розділ 2. Принципи, функції, засоби та методи адаптивної фізичної культури			
4.	Тема 4. Принципи, функції та засоби адаптивної фізичної культури. Основні принципи адаптивної фізичної культури. Функції адаптивної фізичної культури. Засоби адаптивної фізичної культури.	4	2
5.	Тема 5. Навчання рухових дій в адаптивній фізичній культурі. Методи навчання рухових дій. Етап початкового вивчення рухової дії. Етап поглибленого вивчення рухових дій. Етап вдосконалення рухової дії. Методичні принципи навчання рухових дій.	4	
Розділ 3. Лікарсько - педагогічний контроль в адаптивній фізичній культурі			
6.	Тема 6. Розвиток фізичних здібностей в адаптивній фізичній культурі. Методи розвитку фізичних здібностей в адаптивній фізичній культурі. Методика розвитку витривалості, силових і швидкісних здібностей. Розвиток силових здібностей. Розвиток швидкісних здібностей. Розвиток витривалості. Розвиток гнучкості. Розвиток координаційних здібностей.	4	
7.	Тема 7. Лікарсько-педагогічний контроль в адаптивній фізичній культурі. Завдання лікарсько-педагогічного контролю. Методи контролю ефективності навчального процесу в адаптивній фізичній культурі. Самоконтроль в процесі занять адаптивним фізичним вихованням Профілактика травматизму в адаптивній фізичній культурі.	4	
Усього годин		28	8

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
Розділ 1. Основи адаптивної фізичної культури			
1.	Тема 1. Теорія та методика адаптивної фізичної культури, як наука та навчальна дисципліна. Визначити мету та розкрити завдання адаптивної фізичної культури. Розкрити зв'язок адаптивної фізичної культури з іншими науками та навчальними дисциплінами. Дати визначення основних понять адаптивної фізичної культури.	2	2
2.	Тема 2. Основи теорії та методики адаптивної фізичної культури. Охарактеризувати провідні поняття. Дати характеристику національної системи адаптивної фізичної культури.	2	2

3	Тема 3. Історія розвитку адаптивної фізичної культури. Вивчити Історію адаптивної фізичної культури в Україні. Розкрити соціальні функції спорту інвалідів. Охарактеризувати роботу Українського центру фізичної культури інвалідів «Інваспорт».	2	2
Розділ 2. Принципи, функції та засоби адаптивної фізичної культури			
4.	Тема 4. Принципи, функції та засоби адаптивної фізичної культури. Розкрити основні принципи адаптивної фізичної культури. Розкрити функції адаптивної фізичної культури. Розкрити засоби адаптивної фізичної культури.	2	4
5.	Тема 5. Навчання рухових дій в адаптивній фізичній культурі. Розкрити методи навчання руховим діям. Розкрити етапи вивчення рухових дій.	2	4
Розділ 3. Лікарсько педагогічний контроль в адаптивній фізичній культурі			
6.	Тема 6. Розвиток фізичних здібностей в адаптивній фізичній культурі. Дати характеристику розвитку силових здібностей. Дати характеристику швидкісних здібностей. Дати характеристику розвитку витривалості. Дати характеристику розвитку гнучкості. Дати характеристику розвитку координаційних здібностей	2	4
7.	Тема 7. Лікарсько-педагогічний контроль в адаптивній фізичній культурі. Розкрити завдання лікарсько-педагогічного контролю. Описати види лікарсько-педагогічного контролю. Описати методи контролю.	2	4
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів		34	54
Усього годин		48	76

4. Індивідуальні завдання

З метою покращення успішності здобувачів вищої освіти та підвищення його балів за поточний контроль, протягом семестру їм може додатково надаватися індивідуальне завдання, (написання реферату і виконання описових завдань) з таких тем:

1. Розкрити зміст поняття адаптивна фізична культура.
2. Історичні аспекти становлення адаптивної фізичної культури.
4. Стан фізичної культури і спорту інвалідів в Україні: проблеми сьогодення та перспективи.
5. Лікарсько - педагогічний контроль в адаптивній фізичній культурі
6. Профілактика травматизму в адаптивній фізичній культурі.

5. Методи навчання

Під час вивчення предмету використовуються словесні методи: розповідь-пояснення, бесіди, лекції, імітаційні активні методи (аналіз конкретних ситуацій).

Наочні методи: демонстрація окремих завдань.

Практичні методи: усне і письмове опитування, міні-лекції, блиц-опитування.

6. Методи контролю

Форми проведення поточної перевірки: усна співбесіда; письмове фронтальне опитування; письмова перевірка з урахуванням специфіки предмету; консультація з метою контролю перевірки виконання самостійної роботи тощо.

7. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Критерії оцінювання студентів денної форми здобуття освіти

Контроль результатів навчання студентів є необхідним елементом освітнього процесу. Суть контролю полягає у виявленні та вимірюванні компетентностей студентів, у взаємопов'язаній діяльності викладача і студента.

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю.

Оцінювання результатів навчання проводиться в балах, максимальна кількість яких за кожний підсумковий контроль становить 100. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 1).

Таблиця 1 – Шкала оцінювання успішності студентів

За 100–бальною шкалою	За національною шкалою		За шкалою ЄКТС
	Екзамен, диференційований залік	Залік	
90-100	Відмінно		A
82-89	Добре		B
74-81			C
64-73			D
60-63	Задовільно		E
35-59	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		FX
0-34	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100:

$$100 \text{ (ПК)} = 100, \text{ де:}$$

100 (ПК) – 100 максимальних балів з поточного контролю, які може набрати студент за семестр.

Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною системою:

5 – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко і всебічно розкриє зміст, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив 90% тестових завдань.

4 – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриє зміст завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.

3 – у цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.

2 – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування) викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

$$ПК = \frac{100 \cdot САЗ}{5} = 20 \cdot САЗ.$$

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/незараховано». Присутність студента при виставленні підсумкової оцінки не обов'язкова, якщо ним виконані усі передбачені види робіт.

Контроль оцінювання студентів заочної форми здобуття освіти

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю (залікового контролю). Максимальна кількість балів за кожний заліковий кредит з навчальної дисципліни, яку може отримати студент протягом семестру, становить 100.

Дані про успішність студента заносяться викладачами у «Журнал обліку відвідування занять та контролю успішності студентів», «Залікову відомість», «Екзаменаційну відомість».

Розподіл балів для дисциплін, які завершуються заліком:

$$30 \text{ (ПК)} + 70 \text{ (ТСР)} = 100$$

30 (ПК) – 30 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент під час настановної та лабораторно-екзаменаційної сесії.

70 (ТСР) – бали за виконання тематичної самостійної роботи у міжсесійний період за програмою курсу.

Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування, письмового експрес-контролю (наприклад, на лекціях), комп'ютерного тестування, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях тощо.

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Конспект лекцій із дисципліни.

9. Рекомендована література

Базова

1. Джозеф П, Винник. Адаптивное физическое воспитание и спорт. Киев.: Олимпийская литература, 2010. 608 с.
2. Байкіна Н.Г., Байкіна, Я.В., Крет, Д.О. Силант'єв Методика викладання фізичної культури та спорту інвалідів: навч. посіб. Запоріжжя: ЗДУ, 2002. 86 с.
3. Болях Є. Командні спортивні ігри у змаганнях сліпих і напівсліпих осіб. Молода спортивна наука України. Львів: 2000. Вип. 4. С. 325-328.
4. Бріскін Ю. А., Передерій, А.В., Строкатов А.В. Паралімпійський спорт: навч. посіб. Арал, 2001. 141 с.
5. Евсеев С.П., Шпакова Л.В. Адаптивная физическая культура. Учеб. пособ. М.: Советский спорт, 2000. 240с.
6. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання різних груп населення: Том 2 - Київ: Олімпійська література, 2008. 367с.
7. Чудная Р.В. Адаптивное физическое воспитание. Київ: Наукова думка, 2000. 358с.
8. Шанина Г. Е. Адаптивная физическая культура как фактор социального здоровья лиц с ограниченными возможностями / Теория и практ. физ. культуры. 2003. № 1. С. 56– 57.

Допоміжна

1. Про фізичну культуру і спорт: Закон України 24.12.1993 № 3808-ХІІ// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 14, ст.80.
2. Бріскін Ю.А. Спорт інвалідів - Київ: Олімпійська література, 2006. 262с.
3. Бріскін Ю.А., Передерій А.В. Вступ до теорії спорту інвалідів .Львів: «Апріорі», 2008. 68с.
4. Круцевич Т.Ю. Теория и методика физического воспитания. Том 2. - Киев: Олимпийская литература, 2003. 390с.
5. Методика впровадження комплексної реабілітації в Львівському міжрегіональному центрі соціально-трудової, професійної та медичної реабілітації інвалідів. / за ред. Г.Г. Дунаса.. Львів: ЗУКЦ, 2008. 80с.
6. Фурманова А.Г., Юспа Т.В. Оздоровительная физическая культура: учебное пособие. Беларусь, Минск, 2004. 516 с.
7. Частные методики адаптивной физической культуры / Под ред. Л.В. Шапковой. М.: Советский спорт, 2003. 464 с.
8. Черник Е.С. Чудная Р.В. Адаптивное физическое воспитание: монография. Київ: Наукова думка, 2000. 202 с.23.
9. Шевцов А.Г. Освітні основи реабілітології: монографія. Київ: «МП Леся», 2009. 484 с.

10. Інформаційні ресурси

Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL.: <http://www.lsl.lviv.ua>

Львівська обласна універсальна наукова бібліотека URL.: <http://www.lounb.lviv.ua>